

Reactie op brief d.d. 31 juli 2025 inzake uitbreiding woonwagenlocatie Molenland

Gemeente De Ronde Venen

T.a.v. de burgemeester en wethouders

Per e-mail via: d.hoogeveen@derondevenen.nl (en post)

Onderwerp: Reactie op brief d.d. 31 juli 2025 inzake –
uitbreiding woonwagenlocatie Molenland

Kenmerk nummer: 05082025 - 1

Datum: 5 augustus 2025

Van: Bewonerscommissie woonwagencentrum De Ronde Venen

Geachte burgemeester en wethouders,

Met deze brief reageren wij op uw schrijven van 31 juli jl. met uw kenmerknummer: 1151428, waarin u communiceert over het raadsvoorstel rondom uitbreiding van woonwagenstandplaatsen en het nieuwe Woonwagenbeleid. Wij stellen vast dat uw brief een beeld schetst dat niet overeenkomt met de feitelijke en bestuurlijke werkelijkheid.

In onze drie zienswijzen d.d. 4 augustus 2025 – te weten:

- **Bijlage 1:** Reactie op Woonwagenbeleid 2025
- **Bijlage 2:** Zienswijze op de inventarisatie woonbehoefte
- **Bijlage 3:** Zienswijze op het concept-raadsvoorstel van 25 september

hebben wij duidelijk gemaakt dat het voorgestelde beleid en de onderliggende stukken juridisch, inhoudelijk en procedureel ernstige tekortkomingen bevatten. Van vastgestelde besluitvorming of breed gedragen beleid is geen sprake.

In het bijzonder wijzen wij op het volgende:

- **Premature besluitvorming:** Het raadsvoorstel en beleidsontwerp zijn nog onderwerp van bezwaar, en de zienswijzeprocedures lopen. Er is dus géén formele besluitvorming geweest. De geplande uitvoering en uitnodiging tot concretisering zijn daarom voorbarig.
- **Onvoldoende participatie & transparantie:** De in uw brief geschetste communicatie met bewoners is pas laat gestart en heeft geen gelijkwaardige inspraak gefaciliteerd. Onze betrokkenheid is structureel ondermijnd, mede door externe inmenging.
- **Feitelijke onjuistheden:** In zowel het beleid als de inventarisatie wordt de geschiedenis en rechtspositie van bestaande standplaatsen (waaronder Molenland 13a) foutief weergegeven, zoals onderbouwd in de bijlagen.
- **Juridische en culturele bezwaren:** De beleidsgrondslagen voldoen niet aan mensenrechtelijke kaders, waaronder het EVRM en het IVBPR, en doen geen recht aan onze erkende status als culturele minderheid.

Gezien bovenstaande onderstrepen wij nogmaals dat het raadsvoorstel en bijbehorend beleid **prematuur** zijn en niet rijp voor besluitvorming of uitvoering. Wij verzoeken u dan ook dringend om:

- De communicatie naar bewoners en omwonenden te corrigeren;
- De geplande gesprekken aan te grijpen voor eerlijke en transparante dialoog;
- Alle verdere besluitvorming op te schorten tot de zienswijzeprocedures inhoudelijk zijn afgerond.

Reactie op brief d.d. 31 juli 2025 inzake uitbreiding woonwagenlocatie Molenland

Reactie op passage inzake tijdelijke woonvoorzieningen

Wij maken nadrukkelijk bezwaar tegen de wijze waarop in uw brief van 31 juli 2025 gesproken wordt over de plaatsing van “*twee tijdelijke woonvoorzieningen*” op de huidige locatie. Deze aankondiging roept grote zorgen op bij bewoners en zeer zeker bij ondergetekende.

Hoewel wij erkennen dat tijdelijke woonvoorzieningen noodzakelijk zijn voor een aantal bewoners, maken wij ernstige zorgen over de wijze waarop deze gerealiseerd dreigen te worden. Specifiek:

- Er wordt **budget ingezet dat oorspronkelijk bestemd is voor structurele uitbreiding**, zonder garantie dat deze uitbreiding ooit zal plaatsvinden.
- Er is een **lopende bezwaarschriftprocedure omtrent de geplande inrit**, waarvan de uitkomst niet mag worden doorkruist of genegeerd tijdens de uitvoering van de tijdelijke voorzieningen.
- Er is sprake van **reële risico's op overlast**, waaronder trillingen, schade aan woonwagens of infrastructuur. Dit vereist een uiterst **voorzichtige, trage en goed gecoördineerde werkwijze** in overleg met de bewoners en ondergetekende.
- Er moet absolute **garantie vanuit de gemeente komen** dat het bezwaar tegen de inrit **apart behandeld blijft en niet wordt 'meegenomen' in de uitvoering van deze werkzaamheden**.
- Wij zijn niet tegen de tijdelijke oplossing, maar eisen **strikte voorwaarden**, open communicatie en zorgvuldig handelen (om schade, juridische conflicten en wantrouwen te voorkomen)

Wij verzoeken de gemeente dan ook om dit schriftelijk te bevestigen voorafgaand aan de uitvoering van enige voorbereidende werkzaamheden.

Met vriendelijke groet,

T.H. Van Wanrooij - Voorzitter bewonerscommissie woonwagencentrum De Ronde Venen
(Met ondersteuning opgemaakt)

Disclaimer: De ontvanger/houder van de e-mail/brief heeft bij gebruik van de inhoud en/of document(en) (Waaronder pdf-bijlage) en verspreiding toestemming nodig van de rechtmatige auteur. Fouten en wijzigen onder voorbehoud. De informatie verzonden met dit e mailbericht/brief is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde[n] en kan persoonlijke of vertrouwelijke informatie bevatten. Gebruik van deze informatie door anderen dan de geadresseerde[n] en gebruik door hen die niet gerechtigd zijn van deze informatie kennis te nemen, is verboden. (Waaronder zogenaamde bemiddelde (uitvoerings)instanties incl. Forticon) Indien u niet de geadresseerde bent of niet gerechtigd bent tot kennisneming, is openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en / of verstrekking van deze informatie aan derden niet toegestaan en wordt u verzocht dit bericht terug te sturen en het origineel te vernietigen.

Bijlage 1

Zienswijze op het concept Woonwagenbeleid De Ronde Venen 2025

Gemeente De Ronde Venen

T.a.v. de burgemeester en wethouders

Per e-mail via: d.hoogeveen@derondevenen.nl (en post)

Onderwerp: Zienswijze concept Woonwagenbeleid 2025

Kenmerk nummer: 04082025

Datum: 4 augustus 2025

Van: Bewonerscommissie woonwagencentrum De Ronde Venen

Namens de bewonerscommissie van het woonwagencentrum De Ronde Venen en de heer T.H. van Wanrooij, woonachtig op het woonwagencentrum in Wilnis, brengen wij middels deze brief onze zienswijze naar voren op het concept Woonwagenbeleid 2025 zoals door u gepubliceerd. Wij danken u voor de mogelijkheid om onze reactie te geven, maar voelen ons geroepen nadrukkelijk te wijzen op ernstige juridische, mensenrechtelijke en erfgoedtechnische tekortkomingen in het voorliggende beleid.

Allereerst willen wij uitdrukken dat wij het als bijzonder schrijnend ervaren dat de gemeente De Ronde Venen er opnieuw voor heeft gekozen om een extern adviesbureau in te schakelen om zowel het woonwagenbeleid vorm te geven als om zogenaamd "objectief" sociaal onderzoek te verrichten binnen onze gemeenschap. Dit terwijl u bekend was met het feit dat ik, als voorzitter van de bewonerscommissie, met toentertijd de volledige instemming van alle bewoners de uitdrukkelijke opdracht had gekregen om niet met externe partijen samen te werken, maar uitsluitend in direct overleg met de gemeente tot een passend beleid te komen.

Het feit dat u deze duidelijke wens van de bewoners (aantoonbaar) niet alleen heeft genegeerd, maar ook heeft gehandhaafd dat een externe partij betrokken blijft bij beleidsontwikkeling en beïnvloeding van participatieprocessen, achten wij een ernstige schending van het vertrouwen. Bovendien heeft u willens en wetens ruimte gegeven aan een vorm van verbonden inmenging die tot doel heeft onze sociale structuur (de familiebanden en gezamenlijk zinn) te doorbreken onder het mom van "beleidsmatige ondersteuning". Dit valt te kwalificeren als een indirecte inbreuk op onze culturele identiteit en als verboden vorm van assimilatie, hetgeen in strijd is met artikel 8 EVRM en het beleidskader van het Ministerie van BZK.

Het is onbegrijpelijk dat ondanks het feit dat wij kenbaar hebben gemaakt dat wij het beleid zelf met de gemeente wilden bespreken, u ervoor heeft gekozen om (opnieuw) via een extern bedrijf, (Die hiervoor zeer royale bedragen rekenen) een knip- en plakwerk van andere gemeenten als sjabloon over te nemen, met als risico dat sommige punten eerder zijn veroordeeld door het College voor de Rechten van de Mens op artikel 7a van de Algemene Wet Gelijke Behandelingen (AWGB) Zoals de gemeente de ronden venen in 2020 zelf is overkomen. En dit beleid is toch opgemaakt zonder inspraak van de bewoners zelf. Het blijft zeer schrijnend dat de uitdrukkelijke signalen (waarschuwingen) van ondergetekende over externe bedrijven alsmede de waarschuwingen van de voormalig minister Van der Laan, die zich reeds in eerdere beleidsprocessen heeft uitgesproken over het belang van directe dialoog met de woonwagengemeenschap, volledig terzijde zijn geschoven. Deze negering van expliciete bewonersinspraak en eerder overheidsadvies roept ernstige vragen op over uw intentie. Met dit beleid en de werkwijze hiervan (mede door extern bedrijven, Forticon/Companen), is inmiddels het sociaal en cultureel terrein van het maatschappelijk leven, aantoonbaar aangetast. (conform **artikel 429 lid 2 quater**)

Zienswijze op het concept Woonwagenbeleid De Ronde Venen 2025

U wenst naar onze mening door deze werkwijze de regie te voeren over onze cultuur, terwijl participatie in uw opzet eerder wordt opgelegd dan gewaarborgd. Dit staat haaks op de principes van culturele autonomie, zelfbeschikking en eerbiediging van minderheden zoals vastgelegd in o.a. artikel 27 IVBPR en artikel 14 EVRM.

De inleiding van het woonwagenbeleid 2025 van De Ronde Venen, presenteert het beleid ten onrechte als een zuiver faciliterend en organiserend instrument (*aanleg, toewijzing, onderhoud*), terwijl het in werkelijkheid diepgaand ingrijpt op het cultureel zelfbeschikkingsrecht, het eigendomsrecht en het dagelijkse leven van woonwagenbewoners.

1. Culturele identiteit is geen gunst, maar een recht

Vooropgesteld: woonwagenbewoning is geen woonvorm naar keuze, maar een uitdrukking van een erkende culturele identiteit. Deze identiteit wordt beschermd onder:

- Artikel 8 EVRM (recht op privé-, familie- en gezinsleven);
- Artikel 14 EVRM (verbod op discriminatie);
- Artikel 27 IVBPR (bescherming van minderheden);
- Artikel 1 Grondwet (gelijke behandeling);
- Het beleidskader Gemeentelijk Woonwagen- en Standplaatsenbeleid van BZK (2018);
- Het Nederlandse immaterieel erfgoedregister, waarin de woonwagencultuur is opgenomen.

De suggestie in uw beleid dat deze identiteit slechts erkend wordt indien men "*voldoende band met een standplaats*" heeft, is juridisch onhoudbaar. Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (o.a. Connors v. UK, Yordanova v. Bulgarië) heeft uitdrukkelijk geoordeeld dat bescherming van woonwagenbewoning niet afhankelijk is van locatie, eigendom of inschrijving. Het is de culturele leefwijze zelf die beschermd wordt.

2. Wachtijd is geen maatstaf voor mensenrechten

Uw beleid koppelt uitbreiding van standplaatsen aan de voorwaarde dat de wachttijd boven een "*redelijke termijn*" uitstijgt. Hiermee miskent u de aard van het mensenrechtelijk kader. Niet de wachttijd, maar de daadwerkelijke behoefte onder woonwagenbewoners is leidend.

Artikel 8 EVRM verplicht overheden tot een actieve inzet om gezinsleven en culturele leefwijzen te faciliteren. Wanneer jonge gezinnen of kinderen van woonwagenbewoners geen eigen standplaats kunnen verkrijgen, is er sprake van indirecte schending van hun familie- en cultuurrecht. Deze verplichting is niet vrijblijvend.

De redelijke termijn mag ook niet gelijkgesteld worden aan de wachttijd voor reguliere sociale huurwoningen. (waarschijnlijk een tekst afkomstig uit een uitspraak van de rechtbank in Den Haag, 29 mei 2024) Dit leidt tot ongelijke behandeling van een erkende minderheid. In lijn met artikel 14 EVRM en artikel 27 IVBPR is hier een aangepaste norm vereist: ongelijke gevallen moeten ongelijk behandeld worden.

De landelijke woonwagenvereniging De Rolleman, een mensenrechtenorganisatie specifiek gericht op de woonwagenbewoners woonachtig in Nederland, is niet alleen volledig op de hoogte van de recente uitspraak van de rechtbank, maar heeft ook van nabij deelgenomen aan het proces rondom deze zaak. Vertegenwoordigers van de vereniging waren aanwezig tijdens de zittingen en hebben intensief contact onderhouden met betrokken partijen, waarbij zij inhoudelijk advies hebben geleverd over de achterliggende problematiek.

Zienswijze op het concept Woonwagengebeleid De Ronde Venen 2025

Vanuit die rol heeft de vereniging voortdurend het belang en de unieke woonbehoefte van woonwagengebewoners onder de aandacht gebracht.

De Rolleman zijn tekst hierover is:

“Hoewel wij verheugd zijn dat de uitspraak van de rechtbank op korte termijn perspectief biedt aan de (langst wachtende) woonwagengebewoners in Den Haag, kunnen wij ons inhoudelijk niet verenigen met het oordeel. Deze bezwaren zijn ook kenbaar gemaakt tijdens het traject, maar er is bewust gekozen voor terughoudendheid.

Zowel de betrokken vereniging als haar gemachtigde hebben erkend dat de uitspraak op fundamentele punten wringt met internationale mensenrechtennormen, waaronder het vereiste van ongelijke behandeling van ongelijke gevallen. Toch is besloten om geen hoger beroep in te stellen, uit zorg dat een hernieuwde beoordeling tot een verslechtering van de rechtspositie zou kunnen leiden. Gezien het feit dat de uitspraak op dit moment wél verlichting biedt aan de lokale gemeenschap, is gekozen voor strategische rust, zonder de principiële bezwaren uit het oog te verliezen”

BRON: De landelijke woonwagengevereniging De Rolleman.

3. Lokale binding als uitsluitingscriterium is discriminerend

Het toekennen van voorrang aan mensen met zes jaar lokale binding, sluit andere woonwagengebewoners (ook familieleden, spijtoptanten, terugkeerders) structureel uit. Dit is:

- In strijd met artikel 2 Vierde Protocol EVRM (vrijheid van vestiging);
- In strijd met artikel 14 EVRM en artikel 1 Grondwet (gelijke behandeling);
- Onverenigbaar met het zelfbeschikkingsrecht van culturele gemeenschappen.

Woonwagengebewoners bepalen zelf hoe familieverbanden en culturele verbanden functioneren. Gemeentelijke grenzen zijn daaraan ondergeschikt. Uw huidige formulering van "lokale binding" (slot op de deur) als criterium dreigt de samenhang van families kunstmatig te verbreken.

De identiteit en cultuur van woonwagengebewoners heeft niet alleen een individuele maar ook een groepsdimensie. In artikel 27 IVBPR is vastgelegd dat personen die behoren tot minderheden (zoals woonwagengebewoners) het recht niet mag worden ontzegd om, in gemeenschap met de andere leden van de groep, hun eigen cultuur te beleven. Zo worden staten verplicht om de identiteit van minderheden te beschermen door het VN-Mensenrechtencomité.

4. Duurzaamheidseisen zijn niet cultuurneutraal

De opgelegde BENG-normen, het verbod op gasaansluiting en de eisen van een "open uitstraling" vormen een ernstige inbreuk op de culturele autonomie van woonwagengebewoners. Deze normen:

- zijn gebaseerd op de dominante woningbouwcultuur, niet op de woonwagenge traditie;
- zijn financieel en technisch nauwelijks uitvoerbaar voor traditionele zelfbouw of restauratie;
- leiden tot indirecte culturele assimilatie (normalisering), hetgeen verboden is onder artikel 8 EVRM, artikel 27 IVBPR en artikel 30 IVRK;
- schenden het recht op uitoefening van immaterieel cultureel erfgoed, zoals erkend onder het UNESCO-verdrag van 2003.

Zienswijze op het concept Woonwagengebeleid De Ronde Venen 2025

4.1 Woonwagengebewoners bouwen van oudsher zélf hun woonwagens – dit is geen nostalgisch verleden, maar een levende praktijk die vandaag de dag nog altijd wordt voortgezet. De woonwagen is geen gewone woning, maar een cultuurdrager: ontworpen voor mobiliteit, familielevens, ambacht en gemeenschapsvorming. Het gaat om een levenswijze, niet om een woningtype.

4.2 Toch wordt in het gemeentelijk beleid en advies van externe bureaus stelselmatig gesteld dat woonwagens *“aan dezelfde eisen moeten voldoen als reguliere woningen”* met als gevolg dat traditionele woonwagens worden uitgesloten van vergunning, afgebroken of vervangen door prefab woonunits die buiten de cultuur staan. Daarmee monopoliseert de overheid de vorm en inhoud van de woonwagen en dat is een directe aantasting van het recht op culturele zelfbeschikking.

De overheid mag opmerkingen maken over veiligheid (dat erkennen wij) maar heeft geen enkele bevoegdheid om zich te bemoeien met esthetiek, vormgeving of mobiliteit, voor zover dit raakt aan de kern van de cultuur. Culturele rechten zijn géén privileges, maar rechtsbeschermden waarden.

4.3 De juridische redenering waarbij woonwagens als onroerend goed worden gekwalificeerd enkel op basis van aansluiting op nutsvoorzieningen, terreinstructuur of langdurig verblijf is onhoudbaar. De Hoge Raad heeft deze stelling al eerder gecorrigeerd. Daarin werd geoordeeld dat een woonark die drijft en functioneert als schip, niet als onroerend goed kan worden beschouwd enkel vanwege de fysieke verankering of aansluiting op voorzieningen.

Deze ratio geldt *a fortiori* voor woonwagens, zo wordt terecht gesteld in de paper van De Rolleman, *“die ontworpen zijn om mobiel te blijven en bovendien een door de staat erkende culturele functie vervullen.”*

4.4 Het juridische onderscheid tussen roerend en onroerend goed moet rekening houden met:

- ontwerp en intentie (mobiliteit),
- eigendomsscheiding (wagen ≠ grond),
- en culturele betekenis (immaterieel erfgoed).

Aansluiting op elektra, water of riool maakt iets nog niet duurzaam verenigd met de grond zoals bedoeld in artikel 3:3 BW. Een woonwagen blijft dus roerend, zowel civielrechtelijk als feitelijk. De toepassing van het natrekkingsbeginsel op woonwagens zonder rekening te houden met hun culturele en mobiele aard, is niet alleen juridisch fout, maar ook een schending van mensenrechten, waaronder:

- het recht op eigendom (art. 1 Eerste Protocol EVRM),
- het recht op respect voor privéleven en woning (art. 8 EVRM),
- en het recht op culturele identiteit (art. 27 IVBPR en de UNESCO-conventie).

Wij eisen dan ook dat de BENG-normen, esthetische eisen en het verbod op gasaansluiting niet van toepassing worden verklaard op woonwagens die gebouwd of gerestaureerd worden binnen de culturele traditie van de woonwagengemeenschap. Een cultuur mag niet worden gesloopt door duurzaamheidsbeleid dat geen ruimte laat voor erfgoed, diversiteit en zelfbeschikking.

Zienswijze op het concept Woonwagengebeleid De Ronde Venen 2025

5. Gasaansluiting

De gemeente stelt in haar woonwagengebeleid 2025 dat “*in de basis*” geen aansluiting op het gasnet zal worden gerealiseerd bij nieuwe standplaatsen, en dat slechts bij uitzondering hiervan kan worden afgeweken “*mits goed beargumenteerd*”.

Dit standpunt is niet alleen in strijd met de feitelijke situatie, maar ook met geldende wettelijke uitzonderingsgronden. Alle huidige bewoners zijn momenteel aangesloten op het gasnetwerk, en er is geen instemming gegeven om hier afstand van te doen. Bij verplaatsing van standplaatsen geldt dat deze gelijkwaardig moeten worden teruggebracht dus inclusief gasaansluiting) tenzij een bewoner expliciet anders wenst.

5.1 Het argument dat nieuwe woonwagens verplicht gasloos zouden moeten worden gebouwd is onjuist en misleidend. De Wetgever heeft bewust uitzonderingen gemaakt om bijzondere woonvormen zoals woonwagens te ontzien. Zo bepaalt artikel 10, lid 7 van de Gaswet dat gemeenten gebieden mogen aanwijzen waar een gasaansluiting strikt noodzakelijk is op basis van zwaarwegende belangen van algemeen belang — waaronder cultuur, bestaanszekerheid en zelfbeschikking.

5.2 Daarnaast biedt ook artikel 1 van de Wet regeling gebiedsaanwijzing gasaansluitplicht, onder letter c, ruimte voor uitzonderingen op het gasverbod. En krachtens artikel 2.1 lid 3 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) kunnen gemeenten beleidsmatig invulling geven aan die uitzondering, zolang dit wordt gedragen door het algemeen belang — in dit geval: het behoud van erkend immaterieel cultureel erfgoed.

5.3 Bovendien erkent de VNG in haar eigen rapport “*Wegwijzer gemeentelijk woonwagen- en standplaatsenbeleid*” (pagina 63) dat het gasloos maken van woonwagens technisch complex en financieel bezwarend is, mede vanwege de korte afschrijftermijn van woonwagens ten opzichte van reguliere woningen. Daarom wordt geadviseerd om voor woonwagens een minder ambitieus tijdspad te hanteren.

5.4 Externe adviesbureaus die gemeenten “informereren” over verplicht gasloos bouwen bij woonwagens, verkeren vaak in juridische en culturele onwetendheid, (zoals vaker voor gewaarschuwd) en leiden gemeenten daarmee tot onrechtmatig en discriminerend beleid. Het gevolg is dat bewoners zélf het initiatief moeten nemen om de gemeente te wijzen op deze uitzonderingen, wat onwenselijk is.

Samengevat eisen wij:

- Volledig behoud van bestaande gas- en nutsvoorzieningen;
- Bij verplaatsing van standplaatsen: verplichte terugkeer van voorzieningen in gelijke vorm (inclusief gas);
- Toepassing van artikel 10 lid 7 Gaswet ten gunste van woonwagenlocaties;
- Niet toepassen van het gasverbod op woonwagens zonder individuele en cultuurgevoelige belangenafweging;
- Beleidsmatige erkenning dat het gasloos maken van woonwagens in strijd is met artikel 8 EVRM, artikel 11 IVESCR en artikel 27 IVBPR.

Indien het gasloos-beleid ondanks bezwaren wordt doorgedrukt, dan behouden bewoners zich het recht voor om terug te keren naar hun oorspronkelijke en culturele manier van verwarmen: het stoken van houtblokken. Deze praktijk is historisch verbonden aan de woonwagencultuur en vormt, in afwezigheid van realistische alternatieven, een noodzakelijke uiting van culturele autonomie.

Zienswijze op het concept Woonwagengebeleid De Ronde Venen 2025

De gemeente dient zich ervan bewust te zijn dat door het blokkeren van bestaande voorzieningen zij feitelijk aanstuurt op het heractiveren van traditionele houtstook — met alle gevolgen voor leefomgeving, duurzaamheid en gezondheid die zij zelf wil vermijden.”

5. Kettingbedingen zijn juridisch risicovol en beperken eigendomsrecht

Uw voornemen om in koopakten van standplaatsen kettingbedingen op te nemen die overdracht alleen toestaan aan afstammelingen, roept juridische bezwaren op:

- Beperking op het eigendomsrecht (artikel 1 EP EVRM);
- Risico op willekeurige of discriminerende toepassing;
- Verprivatisering van een cultureel woonrecht dat bij de gemeenschap hoort.

Zonder duidelijke juridische grondslag kan een dergelijk beding sneuvelen in een civiele procedure. Indien u deze route volgt, dient u dit zorgvuldig juridisch onderbouwen én toetsen aan het proportionaliteitsbeginsel.

6. Monitoring en toezicht zonder participatie = schending privacy

Het voornemen om locaties en bewoners te monitoren met luchtfoto's, observaties en gespreksverslagen is zorgelijk. Het raakt aan:

- Artikel 8 EVRM (recht op privéleven);
- Het beginsel van menselijke waardigheid en vertrouwen in de overheid;
- Het bestuursrechtelijke proportionaliteitsbeginsel.

Dergelijke ingrepen zijn alleen aanvaardbaar bij een duidelijke, acute aanleiding. Structurele observatie als beheermiddel is disproportioneel, tenzij de gemeenschap zelf hieraan deelneemt of dit zelf organiseert.

7. Zelfbeheer en participatie ontbreken

Toewijzing, wachtlijsten en beheer worden in uw beleid belegd bij woningcorporaties. Daarmee onttrekt u dit proces aan de gemeenschap die erdoor geraakt wordt. Artikel 27 IVBPR, het BZK-kader en goed bestuursgebruik vereisen:

- Participatie van bewoners bij toewijzingsbesluiten;
- Toezicht of mede-uitvoering door de woonwagencentraal;
- Transparantie over inschrijfvoorwaarden, mutaties en prioritering.

Beleid dat enkel technisch wordt uitgevoerd door derden, zonder zeggenschap van de gemeenschap zelf, is bestuurlijk en moreel achterhaald.

8. Herziening Huisvestingswet vereist anticipatie

Wij wijzen erop dat De Rolleman informatie heeft ontvangen van het Ministerie van BZK die momenteel werkt aan een herziening van de Huisvestingswet om o.a. de toewijzing van woonwagencentraal in lijn te brengen met het mensenrechtelijk kader. De minister heeft erkend dat het huidige systeem juridisch tekortschiet. Gemeenten dienen nu reeds hun beleid aan te passen om verdere schendingen te voorkomen.

Wij constateren met zorg dat uw conceptbeleid deze lijn niet volgt, maar voortbouwt op verouderde aannames. Dit versterkt het risico op uitsluiting en rechtsongelijkheid.

Zienswijze op het concept Woonwagenbeleid De Ronde Venen 2025

9. Behoud van opgebouwde wachtjaren – rechtszekerheid en behoefte zijn leidend

De woonwagenbewoners gaan niet akkoord met enige regeling waarin opgebouwde wachtjaren komen te vervallen, of waarin zij zich onder nieuwe voorwaarden opnieuw zouden moeten inschrijven. Elke vorm van verlies van opgebouwde wachttijd is in strijd met het vertrouwensbeginsel, het materieel gelijkheidsbeginsel, en de fundamentele uitgangspunten van behoorlijk bestuur.

Een bewoner die zich in het verleden heeft ingeschreven en jarenlang op de wachtlijst heeft gestaan, heeft niet slechts een positie opgebouwd op papier, maar een materieel recht, voortkomend uit het feit dat er een behoefte is en dat de overheid naliet deze te vervullen. Wanneer de gemeente vervolgens op enig moment besluit tot verruiming van het aanbod, dan dienen alle bestaande wachtjaren meegenomen te worden in de beoordeling van de behoefte.

Bovendien geldt dat in het landelijke en gemeentelijke woonwagenbeleid de behoefte leidend moet zijn, zoals bevestigd in het *Beleidskader gemeentelijk woonwagen- en standplaatsenbeleid* van het Ministerie van BZK (2018). Dit betekent dat gemeenten moeten handelen op basis van de feitelijke vraag onder de doelgroep, en niet door kunstmatig de inschrijfgeregels zodanig te wijzigen dat die vraag “verdwijnt”.

Daarom geldt:

- Iedereen die reeds geregistreerd stond op een wachtlijst, heeft het recht dat zijn of haar wachtjaren **volledig worden meegenomen** bij toekomstige verdelingen;
- Nieuwe inschrijvingsprocedures **mogen dit niet ondermijnen**;
- Bewoners **willen en zullen zich niet gedwongen opnieuw inschrijven** als voorwaarde om hun plaats in de rangorde te behouden;
- Gemeenten zijn verplicht om zowel de **behoefte als opgebouwde wachtduur leidend te laten zijn** bij het toewijzen van standplaatsen, ongeacht eventuele beleidsvernieuwing.

Elke andere benadering zou neerkomen op een verkapte vorm van verdringing van rechten, en daarmee op institutionele obstructie van het woonrecht zoals beschermd onder artikel 8 EVRM en artikel 11 IVESCR.

Zienswijze op het concept Woonwagengebeleid De Ronde Venen 2025

Onze verzoeken aan de gemeente De Ronde Venen zijn als volgt:

Herformuleer de inleiding van het beleid zodat deze de werkelijke strekking erkent: niet facilitering, maar culturele beïnvloeding.

- Verwijder de koppeling tussen wachttijd en behoefte; plaats daadwerkelijke vraag centraal.
- Schrap of heroverweeg de voorrang voor lokaal gebonden personen.
- Maak duurzaamheids- en esthetische eisen optioneel of pas ze aan op de culturele context.
- Herzie het kettingsbeding en voorkom dat dit leidt tot juridische of culturele belemmeringen.
- Beëindig monitoringmethoden die geen instemming of participatie kennen.
- Richt een participatief model in waarbij bewonerscommissies mede zeggenschap krijgen over wachtlijsten en toewijzing.
- Breng het beleid in lijn met de uitgangspunten van het beleidskader BZK 2018 en het EVRM.

Tot slot: De bewonerscommissie kan niet akkoord gaan met het huidige woonwagengebeleid 2025, zolang dit beleid geen recht doet aan de cultuur, rechten en opgebouwde positie van de woonwagengebewoners. De woonwagencultuur is geen subsidiair systeem binnen het reguliere woonbeleid, maar een erkend immaterieel erfgoed. Wij roepen u op om het beleid niet te bouwen op controle, voorwaarden en technische normen, maar op vertrouwen, erkenning en gelijkwaardigheid.

In wezen zou een dergelijk beleid overbodig zijn, als de gemeente simpelweg haar wettelijke en mensenrechtelijke plichten zou nakomen: de aanleg, het onderhoud en de toewijzing van voldoende standplaatsen, in overeenstemming met de feitelijke behoefte.

De woonwagengebewoners vormen een erkende culturele minderheid. Zij hebben geen beleid nodig om hun cultuur uit te oefenen, zij hebben ruimte, rechtszekerheid en bescherming nodig tegen sturing en discriminatie. Elk beleid dat verder gaat dan het faciliteren van woonrechten en zich begeeft op het terrein van vormgeving, voorzieningen, selectie of assimilatie, gaat zijn boekje te buiten.

Wij herinneren het college er dan ook aan dat de kernverantwoordelijkheid niet ligt in beleidsvorming, maar in uitvoering van fundamentele rechten. Wanneer de gemeente zich daaraan houdt, is aanvullend beleid niet nodig en zeker niet als dat beleid in strijd is met de cultuur die het zegt te respecteren.

Met vriendelijke groet,

T.H. Van Wanrooij - Voorzitter bewonerscommissie woonwagencentrum De Ronde Venen
(Met ondersteuning opgemaakt)

Disclaimer: De ontvanger/houder van de e-mail/brief heeft bij gebruik van de inhoud en/of document(en) (Waaronder pdf-bijlage) en verspreiding toestemming nodig van de rechtmatige auteur. Fouten en wijzigen onder voorbehoud. De informatie verzonden met dit e-mailbericht/brief is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde[n] en kan persoonlijke of vertrouwelijke informatie bevatten. Gebruik van deze informatie door anderen dan de geadresseerde[n] en gebruik door hen die niet gerechtigd zijn van deze informatie kennis te nemen, is verboden. (Waaronder zogenaamde bemiddelde (uitvoerings)instanties incl. Forticon) Indien u niet de geadresseerde bent of niet gerechtigd bent tot kennisneming, is openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en / of verstrekking van deze informatie aan derden niet toegestaan en wordt u verzocht dit bericht terug te sturen en het origineel te vernietigen.

Bijlage 2

Zienswijze Inventarisatie behoefte woonwagenstandplaatsen

Gemeente De Ronde Venen 1 juni 2021

Gemeente De Ronde Venen

T.a.v. de burgemeester en wethouders

Per e-mail via: d.hoogeveen@derondevenen.nl (en post)

Onderwerp: Inventarisatie behoefte woonwagenstandplaatsen

Gemeente De Ronde Venen 1 juni 2021

Kenmerk nummer: 04082025 - 2

Datum: 4 augustus 2025

Van: Bewonerscommissie woonwagencentrum De Ronde Venen

Geachte College,

Namens de bewonerscommissie van het woonwagencentrum De Ronde Venen en de heer T.H. van Wanrooij, woonachtig te Wilnis, brengen wij hierbij onze zienswijze naar voren op de door u gepubliceerde (achterhaalde) inventarisatie behoefte woonwagenstandplaatsen.

Hoewel wij het waarderen dat bewoners de gelegenheid krijgen hun visie te geven, moeten wij constateren dat deze inventarisatie ernstige tekortkomingen kent. Allereerst betreuren wij het dat de gemeente wederom gekozen heeft voor samenwerking met een extern bureau, terwijl zij wist dat de bewonerscommissie expliciet had verzocht om directe samenwerking met de gemeente. Dit heeft geleid tot wantrouwen, beperkte participatie en een verstoorde relatie tussen gemeente en gemeenschap.

Het gebruik van een externe partij zonder breed draagvlak onder bewoners heeft niet alleen geleid tot een gebrek aan representativiteit, maar tast ook de culturele integriteit van onze gemeenschap aan. De wijze van informatievergaring ondermijnt ons recht op zelfbeschikking, zoals vastgelegd in artikel 8 EVRM en artikel 27 IVBPR, en vormt een ongewenste vorm van beleidsmatige inmenging.

Wij verzoeken (wederom) de gemeente dringend om het onderzoek opnieuw en zelfstandig uit te voeren, in directe dialoog met de gemeenschap (zónder tussenkomst van derden) om zo tot een transparante en gedragen inventarisatie te komen van de daadwerkelijke behoefte aan standplaatsen binnen De Ronde Venen.

1. Kritische passage ten aanzien van de rapportage woonwagenbeleid

Bij het doornemen van de inventarisatie omtrent woonwagenstandplaatsen binnen De Ronde Venen vallen ernstige tekortkomingen op die de inhoudelijke betrouwbaarheid van het rapport ondermijnen.

De rapportage kent duidelijke tegenstrijdigheden. Zo wordt enerzijds gesteld dat er *“in eerste instantie geen respons”* was op de uitvraag, terwijl direct daarna de respons als *“goed”* wordt bestempeld. Deze wisselende kwalificatie is misleidend. In werkelijkheid kwam de respons pas op gang dankzij actieve coördinatie vanuit de woonwagengemeenschap zelf, waaronder mijn rol als woordvoerder, waarin ik de verspreiding van vragenlijsten, het mobiliseren van bewoners en het contact met Companen heb verzorgd. Daarbij is de presentatie van de aantallen feitelijk onjuist en methodologisch ondeugdelijk:

- Slechts 8 hoofdbewoners worden genoemd, zonder onderbouwing.
- Slechts 4 inwonenden hebben meegedaan, terwijl een woonwagen doorgaans wordt bewoond door meerdere personen, inclusief kinderen en jongeren;

Zienswijze Inventarisatie behoefte woonwagendstandplaatsen Gemeente De Ronde Venen 1 juni 2021

- Hoewel volgens het “onderzoek” 11 van de respondenten afkomstig zijn van buiten de gemeente De Ronde Venen, dient hun input niet zonder meer als “niet relevant” te worden beschouwd.
Sommige van deze personen hebben aantoonbare binding met de woonwagencultuur en maken deel uit van familielijnen die direct verbonden zijn met de huidige bewoners op de standplaatsen. Gezien het feit dat de voorzitter van de bewonerscommissie optreedt namens deze bredere gemeenschap (inclusief verwante familieleden) weerspiegelt hun stem een reëel en waardevol perspectief op de vraag naar standplaatsen binnen de gemeente. Het negeren van deze verbondenheid leidt tot een versmalling van het begrip “lokale behoefte”, terwijl de woonwagencultuur juist gedijt binnen familieverbanden en generaties die geografisch vervlochten zijn.
- Er zijn geen controlemechanismen opgenomen omtrent identiteit, herkomst of binding met de woonwagencultuur.

De formulering van het rapport doet bovendien voorkomen alsof iedereen voldoende gelegenheid heeft gehad om deel te nemen, zonder dat duidelijk is hoe, door wie, en wanneer de aangetekende herinneringsbrieven zijn verstuurd. Noch is bekend of deze ooit zijn ontvangen. Ten slotte mist het rapport een fundamentele blik op structurele behoefte:

- Bestaande wachtlijsten worden genegeerd;
- Gezinsuitbreiding, doorstroming en toekomstwensen van jongeren blijven buiten beschouwing;
- Er lijkt sprake van bewuste minimalisering van de werkelijke vraag, wat een directe invloed heeft op het beleid dat hieruit voortvloeit.

Op basis van bovenstaande constatering kan het rapport niet dienen als representatieve en beleidsmatige basis. Correctie, aanvulling en transparantie zijn noodzakelijk voordat hier gemeentelijk beleid uit mag worden afgeleid.

2. Formele klacht inzake onrechtmatige verwerking persoonsgegevens (BRP) in strijd met de AVG

Tot mijn grote schrik blijkt uit de stukken van het document *Inventarisatie behoefte woonwagendstandplaatsen Gemeente De Ronde Venen* dat de gemeente persoonsgegevens uit de Basisregistratie Personen (BRP) heeft verstrekt of inzichtelijk heeft gemaakt aan een extern adviesbureau. In de tekst staat letterlijk:

“Tevens is informatie opgevraagd uit de Basisregistratie Personen (BRP) over de demografische opbouw binnen de gehele gemeente. Op basis van de samenstelling van het huishouden (één-, twee- of meerpersoonshuishoudens) en de leeftijdsgroep van de hoofdbewoners is op een globaal niveau (om herleidbaarheid van informatie op adresniveau te voorkomen) de verdeling van de groep woonwagendbewoners naar huishoudensprofiel uitgewerkt.”

Dit betekent dat, zonder mijn toestemming en zonder voorafgaande informatie, gegevens over mijn gezinssamenstelling, leeftijdsgroep, woonsituatie én etnisch-culturele context zijn verwerkt ten behoeve van een beleidsadvies. Dit is in strijd met meerdere kernbepalingen van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), waaronder:

Juridische schendingen:

- **Artikel 6 AVG** – verwerking zonder rechtsgeldige grondslag (er is geen toestemming en geen wettelijke verplichting tot overdracht aan externen);

Zienswijze Inventarisatie behoefte woonwagenstandplaatsen

Gemeente De Ronde Venen 1 juni 2021

- **Artikel 5 lid 1 sub a en c AVG** – schending van beginselen van rechtmatigheid, doelbinding en minimale gegevensverwerking;
- **Artikel 9 AVG** – onrechtmatige verwerking van bijzondere persoonsgegevens, aangezien het hier gaat om gegevens die in context herleidbaar zijn tot een erkende culturele minderheid;
- **Artikel 32 AVG** – tekortschietende beveiliging van persoonsgegevens bij overdracht aan derden buiten het bestuursorgaan;
- **Artikel 13-14 AVG** – geen voorlichting aan betrokkene over deze verwerking.

De woonwagengemeenschap is een erkende kwetsbare culturele minderheid. Het opvragen en gebruiken van persoonsgegevens uit de BRP (in combinatie met analyse van huishouden, locatie en leefstijl) heeft een duidelijk profilerend karakter. Het feit dat deze gegevens gebruikt worden in de context van beleid dat direct op deze minderheid is gericht, maakt de verwerking extra gevoelig.

De AVG schrijft nadrukkelijk voor dat verwerking van persoonsgegevens door of namens de overheid altijd terughoudend, transparant en doelmatig moet gebeuren. Het inschakelen van een extern bureau met toegang tot BRP-informatie zonder specifieke wettelijke taak of bevoegdheid als mede met de kennis dat de woonwagenbewoners geen toestemming geven om gegevens te delen met een extern bedrijf, is in strijd met deze norm. Ook het algemeen belang waarop vaak een beroep wordt gedaan, biedt hier geen vrijbrief voor gegevensverstrekking aan derden zonder toestemming of mandaat.

2.1 Vordering en aansprakelijkheidstelling

Namens mijn gezin en mede namens de betrokken bewonerscommissie, dien ik hierbij een formeel bezwaar en klacht in wegens deze schending van de AVG en andere relevante regelgeving.

Ik vorder hierbij:

1. Volledige openheid over:
 - welke persoonsgegevens zijn verstrekt of ingezien;
 - op welke juridische grondslag dit is gebaseerd;
 - welk extern bureau toegang heeft gehad tot BRP-informatie;
 - of hierbij vooraf toestemming is gevraagd of verkregen van betrokken bewoners.
2. Een formele reactie van de Functionaris Gegevensbescherming van de gemeente De Ronde Venen, waarin deze bevestigt of deze handeling conform de AVG is verlopen.
3. Onmiddellijke verwijdering en vernietiging van de door derden ontvangen of verwerkte persoonsgegevens, voor zover deze zonder rechtsgeldige grondslag zijn verkregen.
4. Een schadevergoeding op grond van artikel 82 AVG wegens schending van de privacy, verlies van vertrouwen in de overheid, aantasting van onze culturele veiligheid en het veroorzaken van geestelijke onrust en onveiligheidsgevoelens.

Tegelijkertijd dien ik hierbij een Woo-verzoek in op grond van artikel 4.1 van de Wet open overheid (Woo), gericht op alle documenten, correspondentie, beleidsnotities en verwerkersovereenkomsten die betrekking hebben op de verstrekking en verwerking van persoonsgegevens van woonwagenbewoners door of namens de gemeente De Ronde Venen. Dit verzoek is bedoeld om volledige openheid te verkrijgen over wie toegang heeft gehad tot deze gegevens, door wie ze zijn verstrekt, welke gegevens dit betreft, en op welke juridische grondslag dit is gebeurd

Zienswijze Inventarisatie behoefte woonwagendstandplaatsen

Gemeente De Ronde Venen 1 juni 2021

2.2 Schadevergoeding conform artikel 82 AVG

Rekening houdend met de ernst van de schending, de context van een erkende culturele minderheid, het ontbreken van toestemming en de verwerking van gevoelige persoonsgegevens door een derde partij, vorder ik een immateriële schadevergoeding van €1.000 per betrokkene. Dit bedrag dekt de psychische schade, het verlies van vertrouwen in de overheid, het gevoel van onveiligheid binnen de gemeenschap en de aantasting van de persoonlijke levenssfeer. Indien hierover geen minnelijke regeling mogelijk blijkt, zal ik mij genoodzaakt zien om een rechtsmiddel in te zetten.

3. Correctie van feitelijke onjuistheden inzake standplaatsen Molenland

In de “Inventarisatie behoefte woonwagendstandplaatsen” wordt gesteld dat de standplaats Molenland 13a “illegaal” zou zijn en dat er geen nutsvoorzieningen zijn aangelegd door de gemeente. Deze passage is feitelijk onjuist, juridisch onhoudbaar en schadelijk voor de reputatie en rechtspositie van de bewoners. (zijn de valselijke beschuldigingen inmiddels zat)

A. Molenland 13a is geen illegale plaatsing, maar een standplaats die door de gemeente zelf is toegestaan en erkend, hetgeen blijkt uit:

- Officiële gemeentelijke correspondentie uit 2007 en 2008, waaruit blijkt dat de woonwagen van mevrouw Van Wanrooij is opgenomen in de gemeentelijke basisadministratie en adresregistratie (BRP) onder het adres Molenland 13a;
- Een formeel verzoek van haar voormalig advocaat aan de gemeente om de huur juridisch vast te leggen, waarmee indirect het bestaan van de toestemming en het gemeentelijk medeweten wordt bevestigd.

B. De voorzieningen (o.a. elektriciteit) zijn niet “*zelf aangelegd*” door bewoners, maar in overleg met en op initiatief van de gemeente gerealiseerd. (brief van de gemeente d.d. 1 november 2012 in bezit) waarin zij zélf stelt dat de tijdelijke stroomvoorziening via het rioolgemaal en later een meterkast in samenwerking met Stedin is geplaatst. De kosten en werkzaamheden werden deels door de gemeente gedragen.

C. In het arrest van het gerechtshof d.d. 30 januari 2024 wordt expliciet erkend dat:

- Priscilla Van Wanrooij met medeweten van de gemeente op 13a is geplaatst;
- De gemeente zélf op deze locatie een woonwagen heeft laten plaatsen;
- Er sprake is van een bruikleenovereenkomst, niet van illegale bewoning;
- De schade door verzakking door de gemeente dient te worden vergoed.

Dit betekent dat de kwalificatie “*illegaal*” in de inventarisatie feitelijk en juridisch onjuist is. De passage ondermijnt zowel het vertrouwen van bewoners als de feitelijke situatie, en roept vragen op over de objectiviteit van het rapport.

3.1 Correctie van onterechte beschuldiging en verzoek om compensatie

De onterechte kwalificatie van standplaatsen als “illegaal” in de Inventarisatie woonwagendstandplaatsen – terwijl het gerechtshof op 30 januari 2024 uitdrukkelijk heeft geoordeeld dat deze standplaatsen met medeweten van de gemeente zijn geplaatst – vormt een ernstige inbreuk op mijn persoonlijke integriteit, eer en goede naam. Ik stel de gemeente aansprakelijk voor de reputatieschade en het psychisch leed dat voortkomt uit deze aantasting. Ik vorder op grond van artikel 6:106 BW een immateriële schadevergoeding van €2.500, alsmede een formele schriftelijke rectificatie van deze foutieve kwalificatie.

Zienswijze Inventarisatie behoefte woonwagenstandplaatsen Gemeente De Ronde Venen 1 juni 2021

Ondergetekende verzoekt u om binnen de wettelijke termijn van vier weken conform artikel 4.4 lid 1 van de Wet open overheid (Woo) een besluit te nemen op dit verzoek. Indien deze termijn wordt overschreden zonder geldige motivering, zal ik u conform artikel 4:17 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) schriftelijk in gebreke stellen en aanspraak maken op de wettelijke dwangsom.

Ik vertrouw erop dat u dit verzoek met de vereiste zorgvuldigheid en urgentie behandelt, mede gelet op de maatschappelijke en juridische ernst van de situatie. Graag ontvang ik uw schriftelijke reactie en besluit binnen de gestelde termijn.

Tot slot, De bewonerscommissie van het woonwagencentrum De Ronde Venen kan zich niet verenigen met de inhoud en conclusies van de gepubliceerde inventarisatie. Het document bevat aantoonbare onjuistheden, methodologische tekortkomingen en uitspraken die niet stroken met de feitelijke situatie. Bovendien is het onderzoek inmiddels achterhaald door maatschappelijke en demografische ontwikkelingen binnen de gemeenschap. De gepresenteerde gegevens bieden geen representatief of actueel beeld van de werkelijke behoefte aan standplaatsen. Wij verzoeken de gemeente dan ook dringend om het onderzoek te herzien en opnieuw uit te voeren, in directe samenwerking met de bewoners, zonder tussenkomst van externe bureaus die niet op draagvlak kunnen rekenen.

Met vriendelijke groet,

T.H. Van Wanrooij - Voorzitter bewonerscommissie woonwagencentrum De Ronde Venen
(Met ondersteuning opgemaakt)

Disclaimer: De ontvanger/houder van de e-mail/brief heeft bij gebruik van de inhoud en/of document(en) (Waaronder pdf-bijlage) en verspreiding toestemming nodig van de rechtmatige auteur. Fouten en wijzigen onder voorbehoud. De informatie verzonden met dit e mailbericht/brief is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde[n] en kan persoonlijke of vertrouwelijke informatie bevatten. Gebruik van deze informatie door anderen dan de geadresseerde[n] en gebruik door hen die niet gerechtigd zijn van deze informatie kennis te nemen, is verboden. (Waaronder zogenaamde bemiddelde (uitvoerings)instanties incl. Forticon) Indien u niet de geadresseerde bent of niet gerechtigd bent tot kennisneming, is openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en / of verstrekking van deze informatie aan derden niet toegestaan en wordt u verzocht dit bericht terug te sturen en het origineel te vernietigen.